
Kort avstand mellom svangerskapene kan være bra

FRA FAGMILJØENE

ANNE ESKILD

anne.eskild@medisin.uio.no

Anne Eskild er overlege på Kvinneklinikken, Akershus universitetssykehus og professor 2 ved Institutt for klinisk medisin, Universitetet i Oslo.

Forfatteren har fylt ut ICMJE-skjemaet og oppgir ingen interessekonflikter.

Fødselsvekten økte mest hvis intervallet mellom første og andre svangerskap var kort.

Verdens helseorganisasjon råder kvinner til å ha minst 24 måneder mellom hvert svangerskap (1). Mange studier har vist at ved svangerskap rett etter hverandre øker risikoen for uheldige svangerskapsutfall, som lav fødselsvekt, for tidlig fødsel og spedbarnsdød (2). Fødselsvekt er en indikator for helse i barndommen og i videre liv (3).

Mange av disse tidligere studiene er gjort i land hvor mange kvinner er fattige og heller ikke har tilgang til god og gratis svangerskapsomsorg, slik vi har i Norge. Muligens er det de fattige kvinnene som hadde kort intervall mellom svangerskapene.

Mange kvinner i Norge er over 35 år når de får sitt første barn. Hvis de må vente 24 måneder med å prøve å få et nytt barn, er det ikke sikkert de vil lykkes.

Ny studie

Vi studerte endringer i fødselsvekt fra første til andre barn, etter intervall mellom svangerskapene, blant mer enn 650 000 kvinner i Norge i perioden 1970–2019 (4). Vi gjorde separate undersøkelser for kvinner med ulik alder ved første forløsning. Så vidt vi vet, er dette verdens største og nyeste studie om fødselsvekt og svangerskapsintervall.

Vi fant at gjennomsnittlig fødselsvekt økte fra 3 463 g hos første barn til 3 603 g hos andre barn. Økningen i fødselsvekt var størst blant kvinner som hadde kortest intervall (< 6 måneder fra første fødsel til påbegynt nytt svangerskap), den var 227 g. Økningen i fødselsvekt ved et kort intervall var mindre uttalt når vi inkluderte utelukkende levendefødte barn i dataanalysen. Vi fant ingen økt risiko for gjentatt perinatal død ved kort intervall mellom svangerskapene.

Kvinnene som fikk et første levende barn med fødselsvekt under 2 500 gram, fikk i gjennomsnitt et barn nummer 2 som var 1 000 g tyngre, og økningen i fødselsvekten var høyest hvis intervallet mellom svangerskapene var mindre enn seks måneder. Fødselsvektøkningen ved kort intervall var mest uttalt hos kvinnene som var 35 år eller eldre ved sin første fødsel (218 g). Også morkakevekten øker mest ved kort svangerskapsintervall (5).

En forklaring på funnene kan være at det finnes en biologisk hukommelse om å være gravid og at denne hukommelsen er best rett etter et tidligere svangerskap.

REFERENCES

1. World Health Organization. Report of a WHO technical consultation on birth spacing: Geneva, Switzerland 13–15 June 2005. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/69855> Lest 25.9.2024.
2. Conde-Agudelo A, Rosas-Bermúdez A, Kafury-Goeta AC. Birth spacing and risk of adverse perinatal outcomes: a meta-analysis. *JAMA* 2006; 295: 1809–23. [PubMed][CrossRef]
3. Risnes KR, Vatten LJ, Baker JL et al. Birthweight and mortality in adulthood: a systematic review and meta-analysis. *Int J Epidemiol* 2011; 40: 647–61. [PubMed][CrossRef]
4. Eskild A, Skau I, Haavaldsen C et al. Short inter-pregnancy interval and birthweight: a reappraisal based on a follow-up study of all women in Norway with two singleton deliveries during 1970–2019. *Eur J Epidemiol* 2024; 39: 905–14. [PubMed][CrossRef]
5. Eskild A, Skau I, Grytten J et al. Inter-pregnancy interval and placental weight. A population based follow-up study in Norway. *Placenta* 2023; 144: 38–44. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 30. oktober 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.0460

Mottatt 2.9.2024, første revisjon innsendt 12.9.2024, godkjent 25.9.2024.

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. september 2026.